

QUÈ PODEM FER AL MUSEU

20122013
ACTIVITATS EDUCATIVES

MUSEU TORRE BALLOVINA

QUÈ PODEM FER AL MUSEU ?

ACTIVITATS EDUCATIVES 20122013 DEL MUSEU TORRE BALDOVINA

Per al Museu la divulgació del patrimoni, especialment entre el públic escolar, és una tasca prioritària. Creiem que el patrimoni cultural i natural és un recurs bàsic per a l'estudi de la història i de l'entorn i que la difusió d'aquest coneixement és alhora una de les eines per col·laborar en la seva preservació actual i futura.

Què podem fer al Museu? Activitats educatives 2012-2013 és una compilació de propostes que configuren una eina eminentment didàctica que posa, de nou, a l'abast de professors i alumnes, un seguit d'activitats i recursos que tenen com a objectiu facilitar informació, completar coneixements i motivar la sensibilització i la comprensió envers el patrimoni

cultural i natural, mitjançant visites i tallers que hem agrupat en dos grans blocs temàtics: "Apropa't a la història" i "Coneguem la natura". Es tracta d'una oferta que, en un marc adient i adaptant-se als diferents nivells educatius, fan possible l'observació, el diàleg i l'experimentació, com també la participació.

Esperem que aquestes propostes siguin del vostre interès i que trobeu a Santa Coloma una nova ocasió perquè els vostres alumnes s'apropin al coneixement del seu entorn.

ADREÇA

Museu Torre Balldovina
Plaça de Pau Casals, s/n - 08922
Apartat de Correus, 62 - 08921
Santa Coloma de Gramenet
Telèfon: 93 385 71 42
Fax: 93 466 09 74
A/e: museutorreballdovina@gramenet.cat
www.gramenet.cat/museutorreballdovina
www.diba.cat/museuslocals/nouwebmuseus/28.html

HORARI

Visita pública

Tardes: de dimarts a dissabte de 18 a 20.30 h
Matins: dissabtes, diumenges i festius d'11 a 14 h
Dilluns i mes d'agost, tancat
Juliol: de dimarts a dissabte de 17 a 21 h

Informació, escoles i reserva d'activitats

Matins: de dilluns a divendres de 9 a 13 h

ALTRES SERVEIS

- Biblioteca especialitzada
- Arxiu Històric de Santa Coloma de Gramenet
- Servei d'atenció als professors (cal concertar-lo prèviament)
- Assessorament a la recerca científica
- Botiga – llibreria
- Guixetes per a motxilles

ACCESSOS

Metro

Línia 1 (vermella), estació "Santa Coloma"
Línia 9 (taronja), estació "Can Peixauet"

Autobusos

35, 42, 800, B-18, B-19, B-20, B-21, B-27, B-30, B-31

Aparcament al mateix Museu

(accés pels carrers Cultura/Sant Carles)

Hi ha accés per a persones de mobilitat reduïda
(avisar consergeria)

INDEX

El Museu: les exposicions, la Torre Balldovina, el Molí d'en Ribé i el poblat ibèric Puig Castellar	6
Entorn a les activitats del programa	12
Relació d'activitats per nivells – cicles	13

APROPA'T A LA HISTÒRIA

Visita <i>El Museu, la Torre Balldovina i el Molí d'en Ribé</i>	16
Visita <i>Exposicions del Museu</i>	16
Visita <i>Itineraris pel patrimoni: Santa Coloma centre / sud / nord</i>	17
Visita <i>Poblat ibèric Puig Castellar</i>	17
Taller <i>La vida quotidiana dels ibers</i>	18
Taller <i>Els detectius del passat. Taller d'arqueologia i excavació</i> ..	18
Taller <i>Un dia ara fa 9.000 anys. Taller de prehistòria</i>	19
Taller <i>En Jan i la Jana viuen a la prehistòria</i>	19
Taller <i>Romanorum vita. Taller del món romà</i>	20
Taller <i>Dames i cavallers. Taller d'època medieval</i>	20
Taller <i>El segle XVIII a Catalunya. Fem les amèriques!</i>	21
Taller <i>En Sinhué ens ensenya a escriure.</i> Taller d'escriptures antigues	21
Taller <i>El taller de l'artista: el gravat / la pintura / el vitrall</i>	22

Taller <i>Un món de sabors.</i> Taller de cuina i alimentació	23
Taller <i>Cuinem amb temps.</i> Taller de cuina i alimentació	23
Taller <i>Jugant a fer la volta al món</i>	24
Taller <i>La diversitat: un dia al Magrib</i>	24
Taller <i>La diversitat: un dia a l'Índia</i>	25
Taller <i>La diversitat: un dia a la Xina</i>	25

CONEGUEM LA NATURA

Taller <i>Llegim les pedres</i>	28
Taller <i>Essències i perfums</i>	29
Taller <i>El temps</i>	29
Taller <i>Una ullada a l'Univers. Planetari Fora d'òrbita</i>	30
Taller <i>Joguines construïdes amb deixalles</i>	30

L'any 1986 l'Ajuntament destina la Torre Balldovina com a seu del Museu Municipal, de la qual pren el nom, i s'inaugura el 1987. És un museu local pluridisciplinar que s'encarrega de protegir, conservar, estudiar i difondre el patrimoni cultural i natural del territori, col·laborant amb les entitats públiques i privades de la ciutat. El Museu atén tant les col·leccions que formen el seu fons com el patrimoni immoble de Santa Coloma conservat *in situ*.

El fons del Museu comprèn diverses col·leccions, entre les quals destaquen per la seva importància el conjunt de materials arqueològics procedents dels jaciments ibèrics de la ciutat, especialment del poblat Puig Castellar, i un interessant fons d'història natural, generat al voltant de la col·lecció Castells.

EL MUSEU

Les exposicions

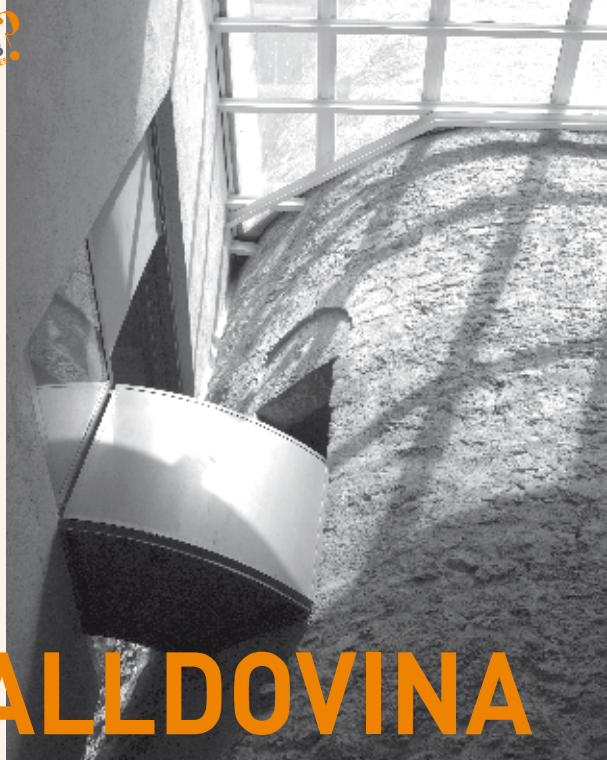
Santa Coloma: la muntanya, el riu, la ciutat

Exposició de la història i la continuïtat del territori colomenc i la seva població, des de l'assentament dels ibers al Puig Castellar fins al moment actual, a partir dels tres elements físics bàsics del terme: la muntanya (Puig Castellar), el riu (Besòs) i la ciutat (Santa Coloma), cadascun d'ells vinculat al desenvolupament dels diferents temps històrics de Santa Coloma.

D'aquesta exposició actualment es pot visitar a la primera planta l'àmbit "la muntanya", el qual comprèn el període dels ibers a Santa Coloma i el seu poblat, el Puig Castellar, oferint una visió completa de la cultura ibèrica; i a la segona planta l'àmbit "el riu", dedicat al lligam del riu Besòs amb la història de la Santa Coloma medieval i moderna (segles XI-XX): la Santa Coloma feudal, agrícola i dels estiuejants.

La Torre Balldovina és un edifici de gran interès històric que mostra diverses expressions arquitectòniques fruit de les transformacions sofertes al llarg del temps, i és representatiu de l'evolució de la ciutat: torre de defensa al segle XI, edifici de caràcter agrícola més endavant convertit en un gran casal al segle XVIII i, finalment, residència noble i d'estiueig de la família de l'escriptor Josep Maria de Sagarra. En la segona meitat del segle XX inicia una fase de degradació fins que a l'any 1972 l'Ajuntament compra l'edifici i el restaura amb la idea d'emplaçar-hi el museu de la ciutat, l'actual Museu Torre Balldovina.

LA TORRE BALLDOVINA

QUÈ PODEM
FER AL MUSEU
20122013
ACTIVITATS EDUCATIVES

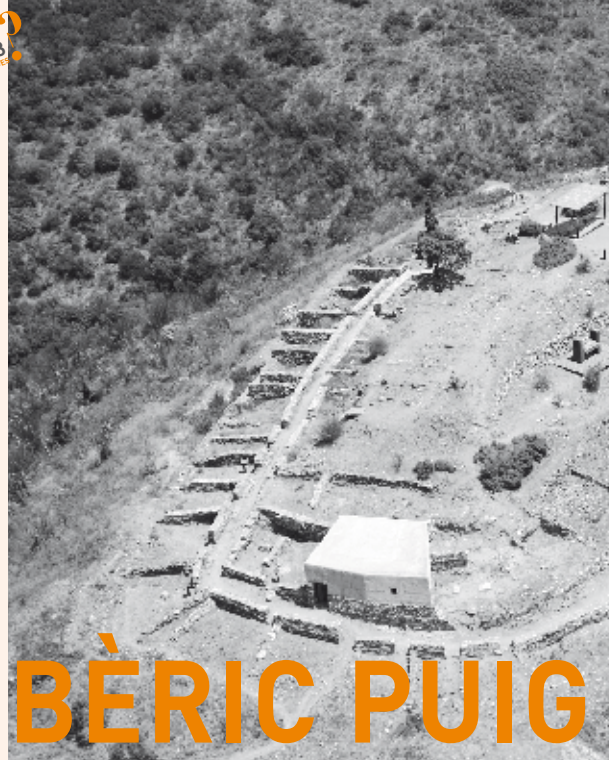
Lligat a la gran propietat senyorial de la Torre Balldovina trobem el Molí d'en Ribé, situat a la mateixa plaça de Pau Casals. Es tracta de les restes arqueològiques d'un molí fariner baix-medieval mogut per aigua que contenia quatre moles. La construcció és de grans dimensions i d'aspecte monumental; el seu funcionament s'ha datat entre els segles XIV i XX.

Es va descobrir parcialment en unes excavacions l'any 1983, però no va ser fins al 1988 que, amb les obres d'un aparcament a la mateixa plaça, es fan noves excavacions i es deixen les restes al descobert. Els anys 2008-2009 s'han reprès els treballs arqueològics per conèixer la totalitat de les estructures que formaven part d'aquest Molí. Aquestes darreres excavacions formen part d'un projecte que contempla la reforma i ampliació del Museu Torre Balldovina i el Molí d'en Ribé, que oferirà un recorregut pels seus diferents nivells i permetrà conèixer i entendre millor el seu funcionament.

EL MOLÍ D'EN RIBÉ

El poblament ibèric Puig Castellar està situat al parc de la Serralada de Marina, al cim del turó del Pollo, de 303 m d'alçada, i té una extensió aproximada de 5.000 m². Aquest emplaçament li atorgava unes magnífiques condicions defensives i li permetia la comunicació amb els assentaments propers, ja que controlava un tram important de la línia de costa, la desembocadura del Besòs, el pla de Barcelona i el pas cap a l'interior, cap al Vallès. El Puig Castellar data de final del segle V o principi del segle IV aC fins a final del segle III aC o a principi del segle II aC, moment en què és abandonat a causa dels esdeveniments relacionats amb la Segona Guerra Púnica.

L'estructura urbanística del poblament s'adapta a les característiques del terreny i les cases s'aixequen en terrasses que salven el desnivell. S'han trobat objectes que ens demostren els usos i les funcions dels espais i les activitats que s'hi realitzaven com són l'emmagatzematge, el tissatge, la mòlta de gra o la metal·lúrgia.

EL POBLAT IBÈRIC PUIG

El poblat va ser descobert l'any 1902 per mossèn Palà. Les primeres excavacions arqueològiques es van dur a terme entre 1904 i 1905 i anaren a càrrec de Ferran de Sagarra i de Siscar, propietari dels terrenys. L'any 1919 els donà a l'Institut d'Estudis Catalans, el qual inicià unes noves excavacions entre els anys 1922 i 1925 sota la direcció de Josep Colomines i Josep de C. Serra Ràfols. Entre 1954 i 1958 es van reprendre les tasques arqueològiques sota la cura del Centre Excursionista Puigcastellar.

L'any 1997, el Museu Torre Balldovina va iniciar noves actuacions arqueològiques i també museístiques al poblat, de les quals cal destacar el condicionament de l'entorn i els accessos, la consolidació de les estructures per tal de garantir-ne la conservació i, també, l'adequació didàctica del jaciment. El maig de 2000 el jaciment va passar a formar part de La ruta dels ibers: els laietans.

Les excavacions han permès recuperar un gran nombre d'objectes, alguns dels quals demostren la riquesa del jaciment. Una bona part d'aquestes peces són al Museu. La col·lecció d'eines de ferro és una de les més importants que es coneixen.

CASTELLAR

Cal **concertar sempre l'activitat prèviament** i ser puntual.

En arribar us rebrà **el monitor** que us indicarà els passos que cal seguir abans d'iniciar l'activitat i durant la mateixa.

El mestre seguirà l'activitat i col·laborarà amb el monitor en la seva realització i en mantenir l'ordre mentre aquesta duri. El fet que l'activitat sigui agradable també depèn de vosaltres.

El Museu ofereix **tres tipus d'activitat**: la visita lliure, la visita guiada i el taller.

La visita lliure: és gratuïta i permet visitar totes les exposicions (permanents i temporals) del Museu i el poblat ibèric Puig Castellar.

La visita guiada: és conduïda per un monitor que fa explicacions, exercicis d'observació i diàlegs

participatius centrats en els conceptes bàsics que planteja l'activitat en qüestió. La seva durada és màxim d'un matí.

El taller: és conduït per un monitor i inclou un seguit d'exercicis pràctics d'experimentació i manipulació. La seva durada pot ser d'un matí o d'un dia, i pot comprendre una sortida de treball de camp i/o un taller a l'aula del Museu.

El contingut de **les activitats varia segons el nivell del grup** i es podrà adaptar a necessitats o demandes concretes.

L'entrada al Museu és gratuïta i les activitats amb monitor tenen preus diferents segons el material que s'utilitza, la durada, etc.

ENTORN A LES ACTIVITATS DEL PROGRAMA

ÀMBIT	TIPUS	ACTIVITAT	INFANTIL	PRIMÀRIA			SECUNDÀRIA	BATXILLERAT
				CI	CM	CS		
HISTÒRIA	Visita	El Museu, la Torre Balldovina i el Molí d'en Ribé						
	Visita	Exposicions del Museu						
	Visita	Itineraris pel patrimoni: Santa Coloma centre / sud / nord						
	Visita	Poblat ibèric Puig Castellar						
	Taller	La vida quotidiana dels ibers						
	Taller	Els detectius del passat. Taller d'arqueologia i excavació						
	Taller	Un dia ara fa 9.000 anys. Taller de prehistòria						
	Taller	En Jan i la Jana viuen a la prehistòria						
	Taller	Romanorum vita. Taller del món romà						
	Taller	Dames i cavallers. Taller d'època medieval						
	Taller	El segle XVIII a Catalunya. Fem les amèriques!						
	Taller	En Sinhué ens ensenya a escriure. Taller d'escriptures antigues						
	Taller	El taller de l'artista: el gravat / la pintura / el vitrall						
	Taller	Un món de sabors. Taller de cuina i alimentació						
	Taller	Cuinem amb temps. Taller de cuina i alimentació						
NATURA	Taller	Jugant a fer la volta al món						
	Taller	La diversitat: un dia al Magrib						
	Taller	La diversitat: un dia a l'Índia						
	Taller	La diversitat: un dia a la Xina						
	Taller	Llegim les pedres						
	Taller	Essències i perfums						
	Taller	El temps						
	Taller	Una ullada a l'Univers. Planetari Fora d'òrbita						
Taller	Joguines construïdes amb deixalles							

RELACIÓ D'ACTIVITATS PER NIVELLS – CICLES

SANTA COLOMA

QUÈ PODEM
FER AL MUSEU
20122013
ACTIVITATS EDUCATIVES

Comprèn l'oferta adreçada al coneixement del patrimoni cultural, amb activitats i propostes que pretenen ser un suport i un complement a l'ensenyament per conèixer i aprendre a través de la història, bé a partir del contacte directe amb els testimonis del nostre passat (jaciments, objectes del Museu) o bé experimentant amb les tècniques pròpies dels nostres avantpassats.

APROPA'T A LA HISTÒRIA

Visita

EL MUSEU, LA TORRE BALDOVINA I EL MOLÍ D'EN RIBÉ

Es dona a conèixer el museu de la ciutat, la seva història i les seves exposicions, a través d'un recorregut per l'edifici de la Torre Balldovina (segles XI-XX) i la visita a l'exposició sobre la història de Santa Coloma del Museu i, també, al Molí d'en Ribé.

Nivell: 3 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min a 2 h

Material: materials didàctics per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Visita

EXPOSICIONS DEL MUSEU

L'exposició permanent del Museu permet aprofundir en el coneixement de la història de Santa Coloma de Gramenet, des dels seus orígens fins ben entrat el segle XX. Hi ha la possibilitat de realitzar una visita global o bé visitar per separat un dels dos àmbits que hi ha actualment: "la muntanya" o "el riu" (vegeu l'apartat *El Museu – Les exposicions*).

La programació d'exposicions temporals de l'any va lligada als continguts del Museu (història, arqueologia, natura, art, etc.) i/o a Santa Coloma. Us anirem informant d'aquestes exposicions a mesura que es vagin concretant.

Nivell: 3 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min

Material: materials didàctics per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Visita

ITINERARIS PEL PATRIMONI: SANTA COLOMA CENTRE / SUD / NORD

Itineraris per alguns dels edificis més singulars i emblemàtics de Santa Coloma per conèixer el seu passat. A llarg dels recorreguts, situats a les zones centre, sud i nord de la ciutat, es fan aturades per explicar cada una de les edificacions que es visiten: es fa una descripció arquitectònica de l'edifici, es situa urbanísticament, es contextualitza en el seu entorn, se'n fa una valoració històrica i, també, es donen dades històriques i altres informacions d'interès.

Nivell: 10 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: tríptic per l'alumne

Lloc: Santa Coloma de Gramenet

Observacions: Cal seleccionar l'itinerari que es vol fer i, evidentment, es pot adaptar a les necessitats de cada grup. Aquesta activitat també es pot fer de manera gratuïta amb l'ús d'unes AUDIOGUIES que ofereixen tota la informació. Els dispositius s'han de recollir i retornar al Museu.

Visita

POBLAT IBÈRIC PUIG CASTELLAR

Es dona a conèixer la cultura ibèrica a partir de la visita al poblat Puig Castellar: qui eren els ibers, perquè vivien dalt d'un turó, quan temps van estar en aquest poblat, de què s'alimentaven, com era la seva economia, quins rituals tenien, com eren les seves cases, etc. Durant el recorregut s'utilitzen els *flips* didàctics (interactius) dels ibers i s'entra a la casa ibèrica reconstruïda per explicar alguns aspectes.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min a 2 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: poblat ibèric Puig Castellar

Taller

LA VIDA QUOTIDIANA DELS IBERS

Es dona a conèixer la cultura ibèrica (els poblats, les cases, l'economia, la ceràmica, l'art, la religió i les creences, la incògnita de l'escriptura ibèrica) a partir de la visita al poblat ibèric Puig Castellar i de l'experimentació d'algunes activitats de la vida quotidiana dels ibers: modelat de ceràmica a torn lent, estampació del nom de l'alumne amb caràcters ibers (punt de llibre), fabricació d'una moneda ibèrica i mòlta de gra amb molins rotatoris.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: un dia (9 a 16.30 h)

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina i poblat ibèric Puig Castellar

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

ELS DETECTIUS DEL PASSAT. TALLER D'ARQUEOLOGIA I EXCAVACIÓ

S'introdueix als alumnes en un treball d'investigació arqueològica, amb els seus principis i els seus mètodes i, a continuació, s'excava en un sorral adaptat que conté materials de diferents èpoques històriques. Després s'analitza el material extret, es documenta i s'interpreta.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

UN DIA ARA FA 9.000 ANYS. TALLER DE PREHISTÒRIA

Es dona a conèixer com vivien els nostres avantpassats a la prehistòria des d'un vessant teòric i també pràctic, a partir de la realització d'activitats del període Paleolític (manipulació d'eines de sílex, os i banya, caça amb arc i fletxes i pintura rupestre sobre la paret d'una cova) i del Neolític (obtenció d'una peça ceràmica feta a mà, decoració cardial i fabricació de collarets).

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

EN JAN I LA JANA VIUEN A LA PREHISTÒRIA

Després d'una breu presentació en què es veuen escenes de la vida a la prehistòria, es dona a conèixer aquest període a partir de la realització pràctica d'activitats pròpies del Paleolític (eines de sílex, os i banya, caça amb arc i fletxes i pintura rupestre sobre la paret d'una cova) i del Neolític (obtenció d'una peça ceràmica feta a mà, decoració amb petxines i penjoll de fang).

Nivell: 3 – 8 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

ROMANORUM VITA. TALLER DEL MÓN ROMÀ

Es dona a conèixer la cultura romana des d'un vessant teòric i pràctic: història de Roma, urbanisme, edificis públics (d'espectacles, religiosos, de reunió i d'infraestructura), les cases particulars, l'art... Es confecciona un mosaic amb *opus signinum* tricolor i es fabrica una llàntia d'oli romana.

- OPCIONAL: Visita a la ciutat romana de *Baetulo*, *Barcino*, *Empúries* o *Tarraco*.

Nivell: 8 – 18 anys

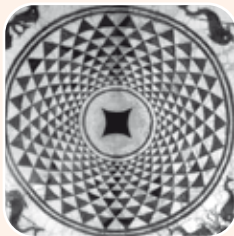
Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: taller, 3 h; taller i sortida, un dia (9 a 16.30 h)

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina i Badalona, Barcelona, Empúries o Tarragona.

Taller

DAMES I CAVALLERS. TALLER D'ÈPOCA MEDIEVAL

Es dona a conèixer com vivien els nostres avantpassats en època medieval des d'un vessant teòric i també pràctic, a partir d'una visita a la Torre Balldovina, al Molí d'en Ribé i a l'exposició del Museu, i de la realització d'activitats com són l'escriptura del nom amb lletres gòtiques utilitzant ploma i tinta, l'escenificació d'una justa medieval (primària) i d'un ball de dames i cavallers i el disseny d'emblemes relacionats amb els alumnes seguint les normes heràldiques.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

EL SEGLE XVIII A CATALUNYA. FEM LES AMÈRIQUES!

Es dona a conèixer un període històric important per a Catalunya i perquè la Diada se celebra l'11 de setembre. Exposició de productes americans (cacau, cafè, rom, canya de sucre, aiguardent, tabac...). A nivell pràctic, es fa un motlle i l'estampació d'una indiana, es confecciona un astrolabi i es fa una demostració de destil·lació d'aiguardent.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

EN SINHUÉ ENS ENSENYA A ESCRIURE. TALLER D'ESCRITURES ANTIGUES

Es dona a conèixer on i perquè va néixer l'escriptura, i diferents formes d'escriptura a partir de practicar-les: sobre una tauleta de fang i amb canyes els alumnes escriuen en cuneiforme, sobre papir i amb ploma d'au i tinta fan jeroglífics egipcis, escriuen el seu nom amb l'alfabet iber en un punt de llibre i aprenen a comptar amb números maies.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

EL TALLER DE L'ARTISTA

Comprèn tres possibilitats, a escollir-ne una:

EL GRAVAT

Es dona a conèixer aquesta tècnica artística i les seves diferents variants (xilografia, calcografia, litografia...) i, a continuació, cada alumne fa el seu propi gravat amb linòleum.

LA PINTURA

S'introdueix a l'alumne al món de la pintura i, a continuació, fa una mateixa imatge pictòrica amb dues tècniques diferents (oli i aquarel·la) per tal de valorar-ne el diferent resultat.

EL VITRALL

Es dona a conèixer aquesta tècnica artística i, a continuació, cada alumne fa el seu propi vitrall seguint la tècnica tiffany.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

UN MÓN DE SABORS. TALLER DE CUINA I ALIMENTACIÓ

Aquest taller proposa un viatge arreu del món a través dels aliments que omplen de sabors les cuines tradicionals d'altres països: després d'una breu introducció ens desplaçarem al mercat per conèixer productes de fora i fer la compra d'aquells que ens permetin elaborar receptes multiculturals. Una vegada coneguts els aliments, al Museu els alumnes oloraran, prepararan i tastaran els productes i experimentaran amb les seves textures i formes.

Nivell: 10 – 12 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

CUINEM AMB TEMPS. TALLER DE CUINA I ALIMENTACIÓ

Aquest taller proposa un viatge en el temps a través dels aliments que han omplert de sabors les cuines al llarg de la història: després d'una breu introducció ens desplaçarem al mercat per conèixer productes de sempre i els nous, i fer la compra d'aquells que ens permetin elaborar receptes de diferents períodes històrics. Una vegada coneguts els aliments, al Museu els alumnes oloraran, prepararan i tastaran els productes i experimentaran amb les seves textures i formes.

Nivell: 12 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

JUGANT A FER LA VOLTA AL MÓN

Es donen a conèixer jocs de diferents indrets del món, respectant altres cultures no occidentals i aprenent a jugar en equip. Es practiquen el siruma (Moçambic), el kbaiba (Sàhara occidental), el kabbadi (Índia), *peteca* (Brasil), el gachanko (Japó)... entre d'altres, depenent del nivell dels alumnes.

Nivell: 6 – 12 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

LA DIVERSITAT: UNA DIA AL MAGRIB

Es dona a conèixer la cultura magribina i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies del Magrib: cada alumne escriu el seu nom amb caràcters àrabs, es pinta amb henna, i tots plegats celebren una cerimònia del te i ballen la dansa del ventre.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fan els alumnes s'ho emporten

Taller

LA DIVERSITAT: UNA DIA A L'ÍNDIA

Es dona a conèixer la cultura indostànica i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies de l'Índia: cada alumne farà una mandala, utilitzen els caràcters de l'hindi, el panjabi i l'urdú, es parlarà de l'hinduisme reproduint una *puja* i, també, del fenomen Bollywood per muntar una coreografia a partir del fragment d'una pel·lícula.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

LA DIVERSITAT: UNA DIA A LA XINA

Es dona a conèixer la cultura xinesa i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies de la Xina: cada alumne utilitza l'àbac xinès, es maquilla (primària), coneixen els caràcters de l'escriptura xinesa (primària) o escriuen amb cal·ligrafia xinesa (secundària), es fa una representació d'ombres xineses i es practica el *tai-chi*.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Agrupa les activitats per al coneixement de la natura, amb propostes que pretenen ser un suport i un complement a les escoles per conèixer i apropar-se al medi natural i al nostre entorn en el sentit més ampli. La flora, la fauna, roques i minerals, el medi ambient, els estels... són alguns dels temes que us proposem per treballar, conèixer, experimentar i per aprendre a respectar.

CONEGUEM LA NATURA

Taller

LLEGIM LES PEDRES

Després d'una introducció teòrica a l'escola per conèixer la història geològica del planeta Terra i la formació de les roques i dels minerals, es segueix una ruta per diferents talls geològics i jaciments de minerals i de roques de la ciutat en què es recullen mostres. A continuació s'experimenten algunes propietats dels minerals: dissolucions i precipitacions, reaccions amb àcids, color de la ratlla, exfoliació, densitat, duresa i magnetisme.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: un dia (9 a 16.30 h)

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: escola, Puigfred, Serralada de Marina i Museu Torre Balldovina

Observacions: aquesta activitat també es pot fer de manera gratuïta amb el **préstec de les MALETES DIDÀCTIQUES DE GEOLOGIA**. Són 3 maletes de minerals, 2 maletes de roques i 1 maleta amb tot el material necessari per a fer les pràctiques experimentals; hi ha també el dossier amb la informació i els continguts del taller i de la sortida.

Taller

ESSÈNCIES I PERFUMS

Es donen a conèixer les plantes aromàtiques que es poden trobar a la localitat a través d'una sortida de camp que es fa per identificar selectivament plantes oloroses. Després s'observen plantes a través d'una lupa binocular, s'obté per destil·lació una mostra d'essència d'alguna planta i s'elaboren sals aromàtiques.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot l'any. Es recomana a la primavera, març – juny

Durada: un dia (9 a 16.30 h)

Material: dossier de consulta i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Serralada de Marina i Museu Torre Balldovina

Observacions: cada alumne s'emporta un potet amb essència i sals aromàtiques.

Taller

EL TEMPS

S'estudien els fenòmens atmosfèrics (llamps, trons, calamarsades...), el temps del nostre país i es treballa el cicle de l'aigua i la formació dels diferents tipus de núvols. Després es prenen les dades de l'estació meteorològica instal·lada al Museu (temperatura, humitat, pressió...) i es construeix una estació meteorològica per a la classe que inclou baròmetre elàstic, pluviòmetre, higròmetre de cartró, penell i anemòmetre. També es consulta el Meteocat: radar, previsions del Servei Meteorològic de Catalunya... (secundària).

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier pel mestre i fitxa de treball per l'alumne

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: els aparells meteorològics construïts seran per l'escola

Taller

UNA ULLADA A L'UNIVERS. PLANETARI FORA D'ÒRBITA

S'ensenya a orientar-se prenent com a referència el cel, a localitzar i reconèixer elements del cel nocturn (estrelles, planetes, constel·lacions, etc.), a conèixer el Sistema Solar (els moviments de rotació i translació, fases de la Lluna, estacions, volums i distàncies del Sistema Solar, etc.) i a familiaritzar-se amb un telescopi i altres estris d'estudi del Sol (orientació, sortides i postes de Sol, alçades del Sol, observació de les taques solars, rellotge de Sol, etc.).

Nivell: 3 – 18 anys

Nombre d'alumnes: òptim 20, màxim 25

Dates: del 19 al 30 de
novembre de 2012

Durada: 1 h 15 min

Material: dossier pel mestre

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

JOGUINES CONSTRUÏDES AMB DEIXALLES

Es dona a conèixer i es reflexiona sobre la problemàtica de l'acumulació de residus en l'àmbit domèstic i s'aprèn a valorar els materials residuals quotidians, en aquest cas per reciclar-los i reutilitzar-los com a matèria primera en un treball de construcció. Després es fa una joguina amb materials de deixalles domèstiques, potenciant alhora la creativitat i la imaginació dels alumnes.

Nivell: 3 – 12 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: per concretar

Durada: 1 h 30 min

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: els alumnes han
de portar deixalles de casa seva

Organitza

Museu Torre Balldovina

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Activitats conduïdes per

TEA Difusió Cultural

Fora d'òrbita. Planetari mòbil

Edúcats

Col·labora

Servei d'Educació de

l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Santa Coloma de Gramenet, juliol de 2012

